

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos & Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

4. Deu[m] omnia in Mundo videre.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45653

lum suum relapsuras? Quæ, vt fixissimè & cum solatio credamus, credendum est necessariò, eum esse summè sapientem, summè iustum, summè sanctum, summè misericordem.

III.

Iob. 22.

1. Cor. 1. 23.

Genes. 3. 8.

Lucret.

IV.

Eccl. 16. 16.

Psal. 146.

Hac autem in re, vt paulo supra meminimus, non uno omnes ore loquuntur. Impiorum vox est: *Quid enim nonit Deus, & quasi per caliginem iudicat. Nubes latibulum eius, nec nostra considerat, & circa cardines cœli perambulat.* Christus, ipsa Dei sapientia erat; *Nos autem prædicamus Christum,* ait Paulus: *Iudeis quidem scandulum, gentibus autem stultitiam.* Has gentes, & illos impios imitantur, qui se putant, à nullo vindice, conspici, cum peccant; aut quibus non rectè videtur Deus iudicare, cum hoc, aut illud, permettit. Ipse Adam, postquam se reum agnouit, magis reum fecit, quando & se latere, & oculis omnia videntis subduci posse putauit. Nam *cum audissent vocem Domini Dei deambulantis in paradiſo ad auram post meridiem, abscondit se Adam & uxor eius à facie Domini Dei, in medio ligni paradiſi.* Huic errori alium addidit, quando culpam in ipsum Conditorem reiecit, dum in Euam reiecit, à Conditore datam, dicens: *Mulier, quam dedisti mihi soiem, dedit mihi de ligno & comedì.* Hac ipsa ratione multi, vt se excusent, non verentur accusare suum Conditorem. Quām cibri enim dicunt: Cur Deus mihi dedit naturam tam biliosam? cur tam iracundam? cur me fecit tam pronum ad libidines? cur sub Veneris, non sub Iouis stella voluit nasci? & sexcenta talia. Quin & sunt linguae, quas ita loqui audias: *Quid ad Deum pertinet, de me cogitare? non vacat illi, alia habet negotia; nimis est remotus.* Saltem plurimi sunt, qui non cogitent, se videri; aut aliter facturos se profiteantur, si ipsi ad Mundi clauum federent. Denique, apud Epicureum, si quis est Deus (dubitabat enim) talis est Deus, qui

Nec bene pro meritis capitur, nec tangitur ira.

Probiore fundamento probi nituntur. Audi sapientem Ec-

clesiasticum: *Non dicas: à Deo abscondar, & ex summo quis mei memorabitur? In populo magno non agnoscar;* qua est anima mea in tam immensa creatura? *Ecce cælum, & cœli cœlorum, abyssus, & uniuersa terra, & quæ in eis sunt, in conspectu illius commouebuntur, montes simul & colles, & fundamenta terra, cum confexerit illa Deus, tremore concutientur.* Ac aliud ait: *Sapientia eius non est numerus.* Ni-

rum,

rum, in omni loco oculi Domini contemplantur bonos & malos. Itē- Prou. 15. 3.
rumq; Omnes viae hominis patent oculis eius, spiritum ponderator est Prou. 16. 2.
Dominus. Et de Christo ait Apostolus: Discretor (Græcè κριτὴς) iudex & censor) est cogitationum & intentionum cordis, & non est ultima creatura inuisibilis in conspectu eius. Sexcenta hoc genus afferri Macrob.
possent. Scilicet hic est ille oculus sceptro innixus, hic Osiris, lib. 1. cap. 21.
seu oculatus baculus Ægyptiorum: hæc virga vigilans, quam vidit Jeremias, qua & dominium, & omniscientia Dei significabatur: hoc est, quod Dominus super Cherubim propitiatorium, qua- Exod. 15. 18.
si sedem & thronum curulem Dei, sustinentes federe dicitur: indicatur enim, Dominum sapientissimos spiritus Angelicos longe scientiā transcendere, eosque velut pedibus premere. Quin & Græci θεὸν δοκεῖ θεᾶσθαι. hoc est, à videndo nominant. Si enim sapiens est, necesse est, illum res non iam tantum per experientiam vel per effectus, vel per caussas propinquas & creatas, sed per summas & primas etiam caussas scire. Prima autem caussa est ipse. In se ipso igitur, tanquam in supraea caussa efficiente, & fine, & exemplari, omnia cognoscit. Tam clarè ergo omnia cetera cognoscit, quām clarè cognoscit seipsum; alioqui cognitio illius non esset diuina, nec infinitæ perfectionis; neque esset ex vi essentiæ diuinæ.

Quòd si quilibet opifex operis sui notitiam exactam habet, cur Deus non perspicaret omnia, quæ in mundo existunt usque ad minutissima quæque, siue partium, siue colorum, siue figurarum, siue conditionum, siue motuum & actionum, cum, præterquam quòd in se omnia peruideat, etiam omnibus intimè sit præsens? Nullum igitur hominis opus, nullum verbum, nulla cogitatio illum latet; audit & susurros, & susurrones: intuetur omnia cor dūm arcana, penetrat ipsos fines & intentiones; nulla illi potest occultari fraus, nulla ab illo ignorari mortalium virtus. Omnia hæc ab æterno, & in æternum nouit, noscit.

Quocirca meritò animus peccatoribus compauescit, videntibus, se, vbiunque, & quandounque peccant, deprehendi. Hinc sudant, & quasi in Laconicâ cellâ, astuât, quoties aliquid ausi sunt. Virtutis autem amatores, aquam sibi affundi sentiunt, quoties cogitant labores suos non esse, ante Deum, in obliuione, ob quos ab ingratis hominibus saepè paruam mercédem reportant. Ille vocat ea quæ non sunt, tanquam ea, quæ sunt; si vocat, id est, conspi cit.

S. Dionys.
de diuin.
nom. cap. 7.

V.

VI.